

Výstava se ohlíží za historií českolipských kartounek

25. 10. 2023 15:54

Novou krátkodobou výstavu o historii místních kartounek neboli manufaktur na potiskování tkanin hostí do konce letošního roku Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě. Slavnostní zahájení výstavy se koná ve čtvrtek 2. listopadu v 17 hodin, výstava se nalézá v Síni Josefa Maštálka.

Historie výroby a zpracování textilu sahá v České Lípě do středověku. Nejstarším doloženým cechem v České Lípě je právě cech soukeníků. Největšího rozmachu však výroba a potiskování textilu v Lípě dosáhly v období od konce 18. do poloviny 19. století. „Ve 30. letech 19. století byla Česká Lípa po Praze dokonce druhým největším centrem potiskování textilu v tehdejší Rakousku a Uhersku,“ upřesnil spoluautor výstavy Jaroslav ňuje Panáček. „Ve druhé polovině 19. století však zájem o potištěné tkaniny klesal, poslední českolipská kartounka ukončila svůj provoz v roce 1938. Činnost těchto manufaktur tedy zahrnuje období nejméně 150 let.“

Až na výjimky ležely kartounky na březích Ploučnice nebo přinejmenším jejich pozemek, často využívaný k plajchování, k vodě dosahoval. V České Lípě lze určit zhruba deset konkrétních míst, kde kartounky působily. Na výstavě se návštěvníci seznámí ve stručnosti s jejich historií včetně osudů jejich zakladatelů a dalších majitelů a s obrazovými dokumenty, které se po činnosti manufaktur dochovaly.

„Textilie jsou pomíjivý materiál, takže se nedochovalo mnoho původních potištěných kartounů. Přesto uvidí návštěvníci některé další dochované potištěné textilie, například šátky, ubrusy, součásti oděvů a podobně,“ doplňuje spoluautorka výstavy Magdalena Pujmanová. Svou živou barevností překvapí návštěvníky dva kartounové vzorníky z celkových šestnácti, které muzeum vlastní, a seznámí se rovněž s originálními potiskovacími formami z mnohatisícové muzejní sbírky.

Do konce letošního roku vydá Vlastivědný spolek Českolipska a Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě obsáhlá reprezentativní monografie Jaroslava Panáčka pod názvem Kartounky v České Lípě v 18. až 20. století. Kniha bude obsahovat podrobné vyličení historie českolipských kartounek a mnoho dokumentárního obrazového materiálu včetně množství

nádherných mnohabarevných vzorů z kartounových vzorníků.

TZ: Vlastivědné muzeum a galerie